

POZITYVIOS TĖVYSTĖS UGDYMO REIKŠMĖ PRIEŠMOKYKLINIAME AMŽIUJE

Vilma Juodienė¹, Algimantas Bagdonas²

1 Kauno lopšelis – darželis „Boružėlė“, 2 Kauno kolegija

V., Pavardė: Vilma Juodienė

E-puslapis: -

E-paštas: vilma76@inbox.lt

Institucija: Kauno lopšelis – darželis „Boružėlė“

Adresas: Bitininkų g. 21, Kaunas

Telefono nr.: +370 67115863

V., Pavardė: Algimantas Bagdonas

E-puslapis: -

E-paštas: algimantas.bagdonas@go.kauko.lt

Institucija: Kauno kolegija

Adresas: Mackevičiaus g. 27, Kaunas

Telefono nr.: +370 67115863

Tyrimo tikslas – atskleisti pozityvios tėvystės įgūdžių reikšmę ugdant priešmokyklinio amžiaus vaikų socialinę kompetenciją.

Reikšminiai žodžiai: pozityvi tėvystė, priešmokyklinis amžius, socialinė kompetencija, bendradarbiavimas

Tyrimo metodai. Mokslinės literatūros analizė, apklausa raštu, statistinė duomenų analizė.

Rezultatai ir išvados. Pozityvi tėvystė – vaiko gerųjų savybių ugdymas, atsižvelgiant į turimus gabumus ir gebėjimus, skatinant vaiką pasitikėti savimi, mokant būti savarankišku, atsakingu už savo veiksmus, priimti savo ir kitų jausmus, tinkamai juos reiškiant. Pozityvioji tėvystė kuria darnius santykius šeimoje. Atlikus kiekybinio tyrimo analizę susiformavo išvada, jog pozityvios tėvystės įgūdžiai itin svarbūs ugdant priešmokyklinio amžiaus vaikų socialinę kompetenciją, bei šio amžiaus išskirtinimai reikalauja tėvų dėmesio. Padedant vaikui suvokti save, skiepijant vertybes, kuriant harmoningą aplinką aplink save, pažįstant savo jausmus, ugdant empatiją, priimti kitokių vaikų, išgyventi nepatogius dalykus, patiriant kuo mažiau neigiamų emocijų.

Originalumas ir praktinis reikšmingumas. D. Goleman (2003, 219 p.) teigimu, „šeima yra mūsų pirmoji emocinio gyvenimo mokykla: bendraudami su artimiausiais žmonėmis, mes mokomės suvokti savo pačių jausmus, į juos reaguoti, numatyti, kaip į juos gali reaguoti kiti, taip pat suprasti ir išreikšti savo viltis ir baimes“. Todėl autorė pastebi, artimiausi vaikui suaugusieji – tėvai, vaidina svarbiausią vaidmenį vaiko socialinės kompetencijos ugdyme. Manoma jog sėkmingai formuojant vaiko socialinę kompetenciją itin svarbi pozityvios tėvystės raiška. Pasak G. Drobelenės (2016), vaiko asmenybės pagrindai susiformuoja pirmame, didžiausią įtaką jam turinčiame institute – šeimoje. Anot J. Radzevičienės (2018), pozityvi tėvystė – tai vaikų auginimo filosofija, kuri didžiausią dėmesį skiria vaiko galimybių, stiprybių ir gebėjimų ugdymui, kad užaugęs jis sugebėtų visiškai save realizuoti. E. B. Прямякова (2009) socialinės kompetencijos apibrėžimą formuluoja, kaip gebėjimą suprasti gyvenimo situaciją, rasti būdą, kaip išspręsti problemą, suvokti naujoves, turtinti savo patirtį, gebėjimą tobulėti, kaip asmenybei, šiandieninėje visuomenėje labai svarbu nepriklausomas mąstymas, bendrauti ir bendradarbiauti su bendraamžiais ir suaugusiais, galėti visokeriopai išpildyti save, susitvarkyti su stresu, bei išgyventi diskomforto zonoje. D. Malinauskienė (2006) teigia, jog socialinio pažinimo turinys yra ypatingas ir labai svarbus vaiko socializacijai, nes jis nukreipia vaiko mąstymą į kitų žmonių, savo paties elgesio ir tarpusavio santykių suvokimą. C. H. Царегородцев (2015) pabrėžia, kad šiuolaikinės visuomenės poreikiai byloja apie poreikį ugdyti socialiai subrendusią asmenybę, žmogaus socialinės brandos pagrindas yra socialinė kompetencija. R. Žukauskienė (2012, 336 p.) teigia, kad, „stebėdami, kaip įvairiomis situacijomis elgiasi vaikai, galime daug pasakyti apie tai koks auklėjimas vyrauja toje šeimoje.. Sunku tėvams pasirinkti teisingą auklėjimo kelią, iš daugybės skirtingų teorijų vyraujančių šiandienai. Svarbu individualiai mąstyti, ir pasirinkti tas teorijas, kurios puoselėja šeimos, tradicijas, papročius, kultūrą ir yra priimtinos tėvams ir jų vaikui. Taigi šeimoms ir pedagogams kyla nemažai neišskumų – kaip geriausia ugdyti socialinę kompetenciją ir koku aspektu šiame procese turėtų pasireikšti pozityvi tėvystė?‘